

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO NGUỒN NHÂN LỰC DU LỊCH TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC PHÚ YÊN ĐÁP ỨNG NHU CẦU PHÁT TRIỂN DU LỊCH ĐỊA PHƯƠNG

Nguyễn Thị Lê Nin – Đại học Phú Yên

Tóm tắt:

Du lịch Phú Yên trong những năm gần đây phát triển mạnh mẽ. Du lịch phát triển đòi hỏi nhiều loại hình dịch vụ ra đời nhằm đáp ứng nhu cầu rất đa dạng của du khách. Hiện nay, tại thành phố Tuy Hòa có khá nhiều khách sạn - nhà hàng, quán café - karaoke, khu vui chơi - giải trí... chất lượng cao đã, đang xây dựng và một số đi vào hoạt động, góp phần đưa Phú Yên trở thành điểm đến hấp dẫn và thân thiện. Song, vấn đề lớn đặt ra ở đây là cần phải có đội ngũ lao động du lịch chuyên nghiệp có năng lực chuyên môn và kỹ năng nghiệp vụ tốt. Đó không chỉ là nhiệm vụ chung của tất cả các cấp, các ngành trong toàn tỉnh mà còn là sứ mệnh của trường Đại học Phú Yên với vai trò quan trọng trong việc đào tạo nguồn nhân lực du lịch chất lượng cao cho địa phương. Bài viết đưa ra một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực du lịch tại trường Đại học Phú Yên đáp ứng nhu cầu phát triển du lịch địa phương.

Từ khóa: *Đại học Phú Yên, chất lượng đào tạo, nhân lực du lịch*

1. Đặt vấn đề

Du lịch được mệnh danh là ngành công nghiệp không khói [2]. Với các lợi thế về điều kiện tự nhiên - xã hội và tiềm năng về tài nguyên du lịch tự nhiên - văn hóa, Phú Yên rất chú trọng phát triển du lịch và kết quả những năm gần đây có nhiều khởi sắc [1], [3]. Điều đó đã đặt ra nhiệm vụ quan trọng cho các cấp, các ngành trong toàn tỉnh trong việc phát triển du lịch địa phương đáp ứng yêu cầu đổi mới và hội nhập. Nhằm góp phần vào nâng cao chất lượng nguồn nhân lực du lịch phục vụ phát triển lĩnh vực kinh tế này, từ năm 2013 đến nay, trường Đại học Phú Yên đã tổ chức đào tạo ngành Việt Nam học (chuyên ngành Văn hóa - Du lịch) cho cả hai trình độ Đại học và Cao đẳng. Tuy nhiên, công tác đào tạo du lịch ở giai đoạn đầu còn gặp nhiều khó khăn và tồn tại nhiều vấn đề cần giải quyết.

2. Thực trạng đào tạo nguồn nhân lực du lịch tại trường Đại học Phú Yên

Ngành Việt Nam học (chuyên ngành Văn hóa - Du lịch) trường Đại học Phú Yên bắt đầu đào tạo từ năm 2013 đến nay. Mặc dù có nhiều khó khăn và thách thức, nhưng Nhà trường đã đào tạo ra một nguồn nhân lực du lịch có chất lượng và hiệu quả nhất định, đáp ứng phần nào đó nhu cầu của tỉnh nhà trong quá trình phát triển du lịch. Nhìn chung, sinh viên chuyên ngành Văn hóa - Du lịch sau khi tốt nghiệp và ra trường đều có rất nhiều cơ hội việc làm phù hợp với kiến thức chuyên môn và kỹ năng được trang bị tại trường.

Mặc dù là chuyên ngành mới nhưng ngành Văn hóa - Du lịch đang là một trong những ngành học thu hút được nhiều sự quan tâm của người học trước bối cảnh du lịch tỉnh Phú Yên đang phát triển mạnh mẽ. Có được thành công bước đầu này, nhà trường đã không ngừng nâng cao chất lượng đào tạo và bồi dưỡng đội ngũ cán bộ giảng viên có trình độ cao tham gia công tác giảng dạy đồng thời liên kết, hợp tác với các doanh nghiệp lữ hành, du lịch trong tỉnh... tạo môi trường cho sinh viên thực hành, thực tế và thực tập góp phần nâng cao kỹ năng và nghiệp vụ du lịch. Ngoài ra, nhà trường đã chi một khoản kinh phí không hề nhỏ để mời giảng viên chuyên ngành du lịch ở những trường đào tạo du lịch uy tín ngoài tỉnh với mục đích giúp sinh viên tiếp cận phương pháp học tập chuyên nghiệp, hiện đại...

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, việc đào tạo nguồn nhân lực du lịch của nhà trường vẫn còn rất nhiều bất cập, tác động không nhỏ đến việc đào tạo đội ngũ lao động du lịch, đáp ứng nhu cầu phát triển du lịch địa phương.

Thứ nhất, đội ngũ giảng viên giảng dạy thuộc bộ môn Văn hóa - Du lịch còn thiếu, không có giảng viên đúng chuyên ngành mà chỉ có giảng viên các ngành gần như Địa lý du lịch, Lịch sử, Văn hóa...

Thứ hai, chương trình đào tạo Việt Nam học của nhà trường chỉ có 1 chuyên ngành Văn hóa - Du lịch trong khi nhu cầu lao động xã hội lại đòi hỏi tính chuyên môn hơn ở các lĩnh vực như Khách sạn - Nhà hàng, Lữ hành - Hướng dẫn, Tổ chức sự kiện...

Thứ ba, điều kiện cơ sở vật chất hạn chế, chưa có phòng học chuyên môn để tạo môi trường thực hành, thực tập cho sinh viên; số lượng giáo trình du lịch tại thư viện của nhà trường chưa đủ trang bị nhu cầu học thêm cho sinh viên...

Vì ba lý do chủ yếu trên mà công tác đào tạo nhân lực du lịch gặp nhiều khó khăn, trở ngại. Nhằm nâng cao chất lượng đào tạo đội ngũ lao động du lịch có chất lượng trong tương lai, tác giả đề xuất một số giải pháp sau đây:

3. Giải pháp nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực du lịch

3.1. Phát triển đội ngũ giảng viên và chương trình đào tạo du lịch

Hiện nay, bộ môn Văn hóa - Du lịch là đơn vị trực thuộc khoa Khoa học Xã hội và Nhân văn chỉ có 3 giảng viên; trong đó, có 1 giảng viên chuyên trách và 2 giảng viên kiêm nhiệm; đội ngũ giảng dạy khiêm tốn như vậy rất khó mở rộng quy mô và nâng cao chất lượng đào tạo. Do đó, bộ môn cần được phát triển đội ngũ theo hướng chuyên sâu về các lĩnh vực đào tạo như Khách sạn - Nhà hàng, Lữ hành - Hướng dẫn, Tổ chức sự kiện... đáp ứng yêu cầu lao động chuyên ngành du lịch. Theo đó, chương trình đào tạo du lịch cũng cần phát triển ở các lĩnh vực chuyên sâu như trên. Đồng thời, bồi dưỡng giảng viên tiếng Anh để có thể đảm nhận tốt các học phần Tiếng Anh chuyên ngành du lịch. Việc phát triển đội ngũ giảng viên và chương trình đào tạo du lịch phải triển khai thực hiện song hành, đồng bộ mới đem lại hiệu quả như mong muốn.

3.2. Thành lập Trung tâm Lữ hành du lịch

Hiện nay, trường Đại học Phú Yên đã có gần 7 năm đào tạo chuyên ngành Văn hóa - Du lịch. Tuy nhiên, nhà trường chưa có nơi để sinh viên thực hành nghiệp vụ du lịch. Thời gian qua, nhà trường đã không ngừng đổi mới chương trình đào tạo để thích ứng với cơ hội nghề nghiệp của sinh viên sau tốt nghiệp. Riêng các học phần thực hành, thực tế và thực tập, nhà trường chỉ liên kết và hợp tác với một số doanh nghiệp du lịch trong tỉnh để thực hiện như: Khách sạn Cendeluxe, Kaya, Saigon - Phu Yen... Công ty cổ phần du lịch Long Phú, Tuy Hoa Tourist....

Tuy nhiên, việc liên kết với các doanh nghiệp bên cạnh những thuận lợi cũng có nhiều trở ngại. Về thuận lợi, sinh viên sẽ có cơ hội trải nghiệm, làm quen với môi trường công việc sau khi tốt nghiệp ra trường; được làm việc với đội ngũ nhân viên du lịch chuyên nghiệp có nghiệp vụ chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp... Về khó khăn, sinh viên sẽ bị thụ động về mặt thời gian (cơ sở thực hành, thực tập sắp xếp thời gian thực hành theo ca/ngày); mặt khác, đội ngũ nhân viên tại cơ sở thực tập chưa nhiệt tình hướng dẫn, làm cho việc tiếp thu kiến thức, kỹ năng bị hạn chế, sinh viên sẽ gặp nhiều khó khăn trong việc tích lũy kinh nghiệm, trải nghiệm của bản thân. Những điều này cũng là nhiều trong những nguyên nhân làm hạn chế chất lượng đào tạo nhân lực du lịch của nhà trường.

Vì vậy, thành lập Trung tâm Lữ hành du lịch đang là nhu cầu cấp thiết đầu tiên, nhằm đáp ứng nhu cầu nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực phục vụ phát triển kinh tế du lịch tỉnh nhà ở Trường Đại học Phú Yên. Một khi Trung tâm được hình thành; hoạt động của Trung tâm sẽ được gắn kết thường xuyên, trực tiếp các hoạt động đào tạo của nhà trường. Sinh viên tham gia các hoạt động của Trung tâm trong quá trình học tập sẽ có những trải nghiệm cần thiết về nghề nghiệp và điều đó thực sự có ý nghĩa đối với sinh viên sau khi tốt nghiệp và khởi nghiệp.

3.3. Xây dựng Phòng thực hành bộ môn du lịch

Sinh viên chuyên ngành Văn hóa - Du lịch sau khi tốt nghiệp ra trường có rất nhiều vị trí việc làm: quản lý, điều hành, hướng dẫn viên du lịch trong các công ty/doanh nghiệp du lịch; giảng viên, nhà nghiên cứu du lịch trong các nhà trường, viện nghiên cứu... hay có thể học tập nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ...

Cho dù là ở các vị trí việc làm nào, trong kiến thức cần đạt của sinh viên Văn hóa - Du lịch không thể thiếu kiến thức nghiệp vụ lữ hành - hướng dẫn, khách sạn - nhà hàng, để họ có thể thực tốt nhiệm vụ của mình. Với kiến thức ấy, nhà trường hình thành cho sinh viên thông qua sự kết hợp hài hòa giữa học lý thuyết và thực hành. Để thực hiện những điều đó, các khóa đào tạo đã qua, nhà trường phải liên kết, hợp tác với khách sạn, nhà hàng trên địa bàn thành phố Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên và thành phố Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa với chi phí vô cùng tốn kém.

Từ đó, việc xây dựng Phòng thực hành bộ môn du lịch cũng là nhu cầu cấp thiết, nếu như nhà trường có mong muốn nâng cao chất lượng đào tạo sinh viên chuyên ngành Văn hóa - Du lịch thì cần gấp rút triển khai thực hiện nhanh chóng, kịp thời.

3.4. Xây dựng Phòng học tiếng Anh chuyên ngành du lịch

Đào tạo nguồn nhân lực về du lịch của trường Đại học Phú Yên trong những năm qua nhận được nhiều sự quan tâm của lãnh đạo các cấp. Bởi đáp ứng nhu cầu thực tiễn của tỉnh nhà, du lịch Phú Yên trong những năm gần đây có sự phát triển đáng kể. Cụ thể, du khách đến tỉnh Phú Yên tăng lên đáng kể, có cả du khách trong nước và ngoài nước. Tuy nhiên, bên cạnh những mặt thuận lợi đáng khích lệ, vẫn còn một vài khó khăn trong quá trình tiếp đón các đoàn du khách về đây, mà cụ thể đó là việc tiếp đón các đoàn khách quốc tế. Trong đó, khó khăn cần được quan tâm đó là các bạn hướng dẫn chưa giao tiếp tốt bằng tiếng Anh. Với vai trò và trách nhiệm đào tạo nguồn nhân lực du lịch tỉnh nhà, bên cạnh việc chú trọng xây dựng chương trình đào tạo hiệu quả, chất lượng, xây dựng đội ngũ giảng viên có chuyên môn sâu... trường Đại học Phú Yên cần có thêm phòng học tiếng Anh chuyên ngành dành riêng cho các sinh viên Việt Nam học (Văn hóa - Du lịch). Đây sẽ là nơi giúp cho các bạn có thể tự trau dồi thêm những kỹ năng giao tiếp thông qua máy chiếu, máy tính... giúp phát triển kỹ năng nghe, nói, thuyết trình...

4. Kết luận

Phú Yên được thiên nhiên ưu ái ban tặng cho bờ biển dài và đẹp, nguồn hải sản phong phú và đa dạng, khí hậu và con người hiền hòa. Nếu chúng ta có nguồn nhân lực du lịch tốt, đảm bảo nhiều yếu tố sẽ góp phần phát triển du lịch Phú Yên trong thời gian đến để có thể sánh bằng với các tỉnh, thành phố du lịch trên cả nước, như: Nha Trang, Quy Nhơn, Đà Nẵng, Huế... Đây sẽ là cơ hội giúp Phú Yên dần khẳng định thương hiệu du lịch trên thị trường du lịch thế giới.

Để phát triển đồng bộ du lịch địa phương, sẽ cần rất nhiều nhân tố; trong đó, việc nâng cao chất lượng du lịch nói chung và nâng cao chất lượng đào tạo nhân lực du lịch nói riêng đang là nhu cầu cấp thiết của tỉnh Phú Yên. Theo đó, việc phát triển đội ngũ giảng viên và chương trình đào tạo du lịch, việc xây dựng Trung tâm lễ hành du lịch, việc xây dựng Phòng Thực hành bộ môn du lịch và việc xây dựng Phòng học tiếng Anh chuyên ngành du lịch là các giải pháp nên triển khai thực hiện nhanh chóng, kịp thời.

Tài liệu tham khảo

[1] Tỉnh ủy Phú Yên (2015), *Kỷ yếu Đại hội Đảng bộ tỉnh Phú Yên lần thứ XVI, nhiệm kỳ 2015 – 2020*

[2] Nguyễn Định (2015), *Nghiên cứu, đề xuất giải pháp bảo tồn, phát huy giá trị các di tích và danh thắng tỉnh Phú Yên phục vụ phát triển du lịch*, Đề tài NCKH cấp tỉnh

[3] UBND tỉnh Phú Yên (2012), *Quyết định số 128 về việc phê duyệt quy hoạch phát triển du lịch tỉnh Phú Yên đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2025*